

G. Stephens följer Säves läsning men översätter inskriftens slut: *GOD HELP his-SOUL EKE (and) SEE (bless, save)! KILIA SET this grave-MARK*. Torin godtager Stephens' uppfattning. Den äldsta tolkningen av inskriften i dess helhet ger N. U. Hård: »*Bjura rsthi stin thinsi iftir Thjuth filuka sin, Guth jalbi (ans) suel ock su, Kilja sate merki*, h.e. Bjura hunc lapidem erexit in memoriam amici sui Tjuthi, Deus adjuvet animum & mentem ejus, Kilja posuit monumentum». I samma riktning går Hilfelings tydning av inskriftens slut »— su satte eller reste Märket eller stenen». E. Brate är den förste, som funnit den rätta meningen i det feltolkade uttrycket, fastän han ger en tämligen sökt förklaring till den felaktiga ortografien (a.a. s. 168 not 3): »Som en beteckning af samma ljud [e-ljudet] med digrafen **ai** kunde **kilka** L. 1385 (T. 10) uppfattas, nämligen som (*h*)*elga* med utelemnadt **h**, jfr T. 43. Samma stens **marki** för **maria** T. 43 skulle jag vilja uppfatta som felristning för **marik**, *María*.»

Samma bön till jungfru Maria finns på Vg 105.

Piuð- är en vanlig förled i både mans- och kvinnonamn (t.ex. *Piuðulfr*, *Piuðborg*), men ett enkelt personnamn *Piuðr* är eljest okänt. Enligt Lundgren o. Brate skulle några mellansvenska ortnamn möjligen innehålla ett sådant.

123. Barne-Åsaka sn, Västergården.

Pl. 106.

Litteratur: L 1384, T 34. Abrahamus Lechander, Anteckning ²⁵/₄ 1672 (avskr. i J. P. Carlmark, Antiquiteter I, Stifts- och Landsbibl., Skara); C. G. G. Hilfeling, Resa 1791, s. 11 (red. av P. Tham i KB F m 57: 1); P. E. Lindskog, En kortt beskrifning om Skara stift 2 (1813), s. 210; P. A. Sæve, Berättelse 1863, s. 111 (ATA, tr. i ATS 3, 1873, s. 134); R. Hjorth o. G. Lindberg, Barne härad (1899), s. 108; O. Sjögren, Sverige 4 (1933), s. 314; Handlingar 1935 i ATA.

Äldre avbildningar: Hilfeling, bläckteckning (i Concepter och Ritningar öfver en resa i Westergöthland, ATA); Tham, bläckteckning (i Hilfeling a.a., KB); Liljegren, laverad teckning (i Fullständig Bautil, efter Hilfeling); Sæve, bläckteckning (i a.a.); O. Erlandsson, träsnitt (i T 34); Hjorth a.a.

Runstenen står rest i norra dikeskanten vid landsvägen Barne-Åsaka-Fåglum, c:a 600 m. SV om Barne-Åsaka kyrka, på Sandabacken å ägorerna till Västergården. C. G. G. Hilfelings teckning har påskriften: »Står Wester om Åsaka på Sandbacken vid vägen». Platsen kallades tidigare »Runebacken» och stenen »Kung Ranens sten» (Torin). A. Lechanders lokaluppgift 1672 »Vid Åhsaka utanför dess åkergrärde» avser säkert samma plats. Stenen torde sålunda stå kvar på ursprunglig plats och hör sannolikt samman med gravfältet på andra sidan om landsvägen.

Grå granit med inslag av kvarts. Höjd 1,81 m., bredd 1,45 m. Stenen är triangelformig, ristningssidan är vänd från vägen. Ristningen är genomgående tydlig.

Inskrift:

: riuipr : risip : sti : pasi : auftir : kirm : su : sin : miuk : kupan : trik :

5 10 15 20 25 30 35 40 45

riuipr resti sten þannsi æftir Grim, sun sinn, miok goðan dræng.

»**riuipr** reste denna sten efter Grim, sin son, en mycket god ung man.»

Till läsningen: Runorna äro på det hela taget säkra. Hilfelings och Torins läsning av r. 18 som **u** beror på att en spricka uppfattats som hst. Övre bst i 21 **f** är otydlig. Bst till 25 **k** är något otydlig; runan korsas upptill av en spricka, som löper genom ristningsytan. Framför 34 **m** är en begränsningslinje markerad. En punkt i r. 38 är möjligen huggen.

Hilfeling: 14 **n**, 18 **u**, 26 **u**, 38 **k**. Denna läsning följes av Liljegren. — Torin: 18 **u**, 38 **k**. — Sæve: 38 **k**.

Runföljden 1–6 **riuipr** svarar icke mot något tidigare känt namn. Med hänsyn till omkastningen av runornas ordningsföljd i ett par andra ord i inskriften, synes det rimligt antaga sådan omkastning av r. 1

